

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248380

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติ
ต่อการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธี
วิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิด

อัมภา เวฬุวนารักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2553

600253562

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248380

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติ
ต่อการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธี
วิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิด

อัมภา เวฬุวนารักษ์

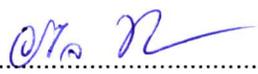
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

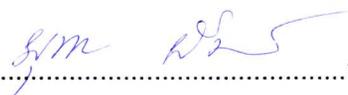
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดเสนอโดย นางอำภา เวฬุวนารักษ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

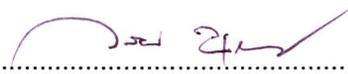

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 23 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2554

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันท์เรือง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแม่)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุพา ยิ้มพงษ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วสัน ปุ่นผล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อ การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้ แผนผังความคิด
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพา ยิ้มพงษ์
ชื่อนักศึกษา	อำภา เวฬุวนารักษ์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

218380

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์
ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แผนผังความคิดระหว่างก่อนเรียน
กับหลังเรียน 3) ความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิด 4) เจตคติ
ต่อการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับ
การสอนโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 60 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย
(simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้
การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้
แผนผังความคิด 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.834 และ 4) แบบวัดเจตคติต่อการอ่านจับใจความที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967 วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t - test)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (analysis of covariance) โดยใช้ระดับความสามารถในการ
เรียนเป็นตัวแปรร่วม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอน
โดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดไม่แตกต่างกัน
4. เจตคติต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title A Comparison of the Ability of Reading Comprehension and Attitude
 towards Reading Comprehension, Thai Language Learning
 Substance Group for Prathomsuksa 3 Students Taught Using the
 Scientific Method and the Mind Mapping Method

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Wilai Thongpae
 Asst. Prof. Yupa Yimpong

Name Ampa Weruwanarak

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2010

ABSTRACT

218380

The purposes of this study were to compare 1) ability of reading comprehension, Thai Language Learning Substance Group of Prathomsuksa 3 student before and after taught with the scientific method, 2) the students' ability of reading comprehension before and after taught with the mind mapping method, 3) the students' ability of reading comprehension when they were taught using the scientific method and the mind mapping method and 4) the students' attitude towards reading comprehension when they were taught using the scientific method and the mind mapping method. The sample drawn using a simple random sampling was 60 Prathomsuksa 3 students during the second semester of academic year 2010 from Anuban Phatthana Nikhom School, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Primary School Education Service Area Office 2. The instruments used in this research were 1) reading comprehension lessons plans using the scientific method, 2) reading comprehension lesson plans using the mind mapping method, 3) an ability test of reading comprehension to a reliability of 0.834 and 4) an attitude test towards reading comprehension to a reliability of 0.967. The data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test and analysis of covariance.

The results showed that:

1. the students' ability of reading comprehension was better after they were taught using the scientific method at a significance level of .05.
2. the students' ability of reading comprehension was better after they were taught using the mind mapping method at a significance level of .05.

3. the students' ability of reading comprehension was not different when they taught using the scientific method and the mind mapping method.

4. the students' attitude towards the study of reading comprehension was different between they were taught using the scientific method and mind mapping method significance level of .05.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอน โดยใช้แผนผังความคิด วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพา ยิ้มพงษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา เพชรใส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนทิพย์ ภู่อาลี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณา จันทนาคม ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.วสัน ปุณผล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดดำรงบุลทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนอนุบาลพัฒนานิคมทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อำภา เวฬุนารักษ์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามคำศัพท์.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	12
หลักการของหลักสูตร.....	12
จุดหมายของหลักสูตร.....	13
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
คุณภาพผู้เรียน.....	15
ตัวชี้วัด.....	16
การอ่าน.....	18
ความหมายของการอ่าน.....	18
ความสำคัญของการอ่าน.....	19
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	21
องค์ประกอบของการอ่าน.....	23
หลักสำคัญในการอ่าน.....	25
การจัดกิจกรรมการอ่าน.....	26

บทที่ 2 (ต่อ)

การอ่านจับใจความ	28
ความหมายของการอ่านจับใจความ	28
จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ	29
องค์ประกอบในการอ่านจับใจความ	30
หลักในการอ่านจับใจความ	31
ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ	32
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	34
การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	36
การสอนอ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์	38
ความหมายการสอนอ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์	38
ลำดับขั้นการสอนอ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์	39
ประโยชน์ของการสอนอ่านโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์	42
การสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิด(mind map)	43
ความหมายของแผนผังความคิด(mind map)	43
ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของแผนผังความคิด	44
รูปแบบของแผนผังความคิด	45
ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน	53
ประโยชน์ของแผนผังความคิด	55
วิธีการและหลักการทำแผนผังความคิด(mind map)	57
เจตคติต่อการอ่านจับใจความ	59
ความหมายของเจตคติ	59
องค์ประกอบของเจตคติ	61
ลักษณะของเจตคติ	62
เจตคติต่อการอ่านจับใจความ	64
การวัดเจตคติ	65
ความสามารถในการเรียน	68
ระดับความสามารถในการเรียน	68
ประเภทของทฤษฎีการเรียนรู้	69
ทักษะความสามารถในการเรียน	70
รูปแบบการเรียนรู้	71

บทที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียน.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
งานวิจัยในประเทศ.....	74
งานวิจัยต่างประเทศ.....	78

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 81

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล.....	81
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	90

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 95

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 103

ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	103
สมมติฐานการวิจัย.....	103
ความสำคัญของการวิจัย.....	104
ขอบเขตของการวิจัย.....	104
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล.....	105
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
สรุปผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	113

บรรณานุกรม..... 114

	หน้า
ภาคผนวก	122
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์	123
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด	193
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	279
ภาคผนวก ง แบบวัดเจตคติต่อการอ่านจับใจความ	291
ภาคผนวก จ การวิเคราะห์ข้อมูล	294
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์	305
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิจัย	312
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์	315

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 หน่วยการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์.....	82
ตาราง 2 หน่วยการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด.....	84
ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง.....	88
ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน.....	96
ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แผนผังความคิด ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน.....	97
ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับ การสอนโดยใช้แผนผังความคิด โดยใช้ระดับความสามารถในการเรียนเป็น ตัวแปรร่วม.....	98
ตาราง 7 ผลการศึกษาเจตคติต่อการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์.....	99
ตาราง 8 ผลการศึกษาเจตคติต่อการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แผนผังความคิด.....	100
ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยใช้แผนผังความคิด.....	102

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
ภาพ 2 แผนภูมิแสดงลักษณะการเขียนแผนที่ความคิด.....	46
ภาพ 3 ผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map.....	46
ภาพ 4 รูปทรงเรขาคณิตที่ใช้ในผังความคิด.....	47
ภาพ 5 ลักษณะของเส้นที่ใช้ในผังความคิด.....	47
ภาพ 6 ตัวอย่างภาพสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย.....	47
ภาพ 7 ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่อง การนำเสนอ โดย วายคอฟ (Wycoff).....	48
ภาพ 8 ผังมโนทัศน์.....	48
ภาพ 9 ผังแมงมุมเรื่องการวัด.....	49
ภาพ 10 ผังลำดับขั้นตอนการสอนแบบจุลภาค.....	49
ภาพ 11 ตัวอย่างผังก้างปลาหาสาเหตุของการประพาศติผิดระเบียบวินัยของนักเรียน.....	50
ภาพ 12 ผังแสดงกระบวนการวางแผนการสอนของแจกการ์ด.....	50
ภาพ 13 ผังแสดงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ 3 ด้าน ของแบร์และคิง.....	51
ภาพ 14 โครงสร้างของแผนผังรูปตัววี ของโกวิน.....	51
ภาพ 15 ผังพล็อตไดอะแกรม (Plot Diagram).....	52